ATLAR AYNAYA BAKMAZ

SIDDIK YURTSEVER

HECE YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

Ayfer Kuşu / 11
Ünlü Hekim Ekrem Bey'in Küçük Oğlu Sadettin / 17
Kaskatı Kesilmiş Bir Günün Ardından Gözlerinde Raşid'in / 25
Kahramanını Bekleyen Zeynep / 31
Altı Üstü Bir Münire / 37
Agor / 43
Bekir / 55
Geç Geç / 61
Vücut Bütünlüğü Bozulmuş Testere / 65
Baba Adı Osman / 69
Baktığıdır Kez Sekizinci Dünyaya Babaların Doğuran Oğul / 77
Karakter Ziyareti / 83

Dağımın yamacı kardeşim Yusuf'a...

“Atlarını, yalnız atlarını cana yakın buldum
Öpüp çıkıp gittim yelelerini”

Sezai Karakoç

AYFER KUŞU

Simsiyah ayaları, padişahın gözlerine perde olduğunda, rahmet melekleri lanetler ederek çekildiğinde. Orada. Altın varaklı tacın, tahtın ortasında. Aklına, şeytanın dahi aklına gelmeyen bir şeytanlık geldiğinde. Utanmadan, sıkılmadan. Başladı aman dilemeye. "Azamet âleminin hükümdarı, başı ve sonu olmayan, doğmayan ve doğurulmayan, kudret ve ihtişam sahibi, hikmet yurdunun padişahı, münker ve nekirin, inin, cinin, mahlukatın, kazanın ve kaderin, derdin ve kederin, aynanın, nehrin, cümle kapıların, asumanın, arzın ve rızanın rabbi büyük Allah; el açtık, af diledik, pişman olduk, affeyle. Dünyanın dağdağasında yolunu şaşırıp da köşelerde aşınan, dehlizlerde kalbi burulup durulan fani kulun kapına geldi. Eğer benden sorarsan ne dizlerimde derman ne kalbimde akıl var. Tomurcuk oldum, rüzgâr beklerim. Sen bana bir yol göster. Hud'a, Nuh'a, Süleyman'a, Musa'ya öğrettiklerinden bana bir pay ver. Resulün, habibin Muhammed aleyhisselamın yolundan ayırma. Dilimin bağını çöz. Süleyman aleyhisselama öğrettiklerinden azını azığım yap. Kovulmuş şeytanı bana uşak, rüzgârı bana yoldaş eyle. Eyle ki sana ayan olan ne kadar kulun varsa senin izninle parmaklarımı vesile kılarak derman olayım. Yol olan, yoldaş olan, kapında kıtmirin ben kulunun hatasını günahını bağışla. Bilirim yapıp ettiklerimin karşılığı kızgın bir ateş, derin bir çukur, heyulaya sığmayan bir iç sıkıntısıdır."

Heybesinden oğulotu, üzerlik ve defne yaprağını çıkararak buruşan alnında gezindirdi büyücü. Sonra yüzüne sürdü. Ellerine, ayaklarına. Ocağın başına geçip çatırdatarak un ufak ettiği ne varsa suya attı. Su fokurdadıkça cebinden çıkardığı bir tutam

tuzu sirke şişesinin içine kattı. Çalkalayıp onu da suyun üzerinde gezdirdi. Hemen yanı başında beklettiği tokmağı alarak davulun yıpranan yüzeyine vurmaya başladı. Ses, duvarların sağına soluna çarparak kuş olup yanına düştü büyücünün. Bembeyaz kanatlarıyla kendine hayran bırakan bir çift gözü hiç tereddüt etmeden gövdesinden ayırıp açık olan pencereden dışarıya fırlattı. Sesler çoğaldıkça kulakları tırmaladı.

Nerede kehan, mâlâk, pericinbaz vardıysa nerede tılsım, büyü, fal biriktiyse seslerin yardımıyla binlerce yıllık yolculuğunu tamam edip odanın kapısını dövmeye başladı. Padişah ürkütücü seslerden bunalıp iç avluya çıktığında karşısında bir eli üç ayağı olan avratotunu görür gibi oldu. Görür gibi oldu çünkü görmenin izzeti terk etmek üzereydi padişahı. Görmek yol alınca görünmek de yol aldı. Bir kasırga; ambarı, depoyu, iç avluyu, defterhaneyi, sarayları, mescitleri meclisleri geçip korku duvarlarına tırnaklarını kazıyan padişahı yakaladı. Kulaklarından girip iç organlarından çıktığında kudretperver, nur yüzlü, kızılca sakallı, ela gözlerine harem odalarında şiirler iliştirilen padişah efendimiz ruhunu teslim etti. Babların en müstesnası olan saray babında az önce padişah efendimizin huzuruna çıkarak arz-ı endam eden meçhul büyücü gözünü açtığında karşısında kimesneyi göremeyince, bunu Rabbin bir işareti olarak sezip derhal tövbe etmeye başlamış, kasırga sesinin dehşetiyle irkilmiş ve don lastiğini gevşeterek göbeğini sıkan şalvarını göğüs hizasından aşağıya indirmişti.

Padişahın nefesi en keskin kılıç olan ecel kılıcıyla kesildiğinde, saray hanesi, dört yüz ellinci yaş gününü kutlamaya hazırlanan padişah efendilerinin ani ölümüyle aklını yitirdiğinde büyücünün emrine girmişti. Harem büyücüye esir, kulların hepsi köle, hayvanat ve mahlukat ise hizmetkârdı. Kandillerin ateşi harlandı, gölgeler duvarları kuyu belleyerek içine düştü. Aklıziyanhanesi gözlerini belerterek bir işaret bekledi yeni efendisinden.

Eski büyücü yeni efendi tövbe defterini kapatarak ulaşılamaz bir yere fırlattı. Kim varsa yanında sözünü dert belletti. Gelenin

geçenin kalbini yararak içine avratotu doldurdu. Etin içine yayılan ot damarlardan akan kanı cerahat gibi boşaltıyordu. Kiminin kulağı, kiminin ağzı, kiminin, kiminin… Tellallara haber salındı rüzgârla, iğdenin, ardıçın, söğütün, dağdevirenin, ocakyıkanın boynu vuruldu. Kim kaldıysa geride büyücünün gazabına kaldı. Cehennem zebanisi gibi canı olanın canını çıkarıp canına can ekledi. Kan içti, kan doydu. İçinde birkaç günlük canı kalan kum kekliğine haber salıp derhal yanına çağırdı. Ne yazık kum kekliği kanadını çırpmak üzereyken can çıkardı.

Yeryüzü azığını kusmaya başladığında koca mülkte tek başına kaldı büyücü. Nefesine nefes ekleyerek günleri saydı. Ayın ve güneşin konumuna bakarak değiştirdiği derisine deri ekledi. Bulutları izledi, nehirlere göz kırptı. Daraldı, bunaldı. Vardı, işte burada, bu kocaman altınlarla bezeli sarayda tek başına, vardı. Aklından geçirdiği yanında, düşündükleri kalbinde, vesveseleri uzaklardaydı.

Bir gün gezintiye çıktı büyücü. Üryan, titrek ve sefil. Pabucunun ucunda bir kurtçuk belirdi. Baktı nefesi var. Oh dedi. Canını almadığım birileri var hâlâ. Onu içlik cebine koyarak yürümeye devam etti. Bildiği, bilmediği ne varsa anlattı ona. Kurtçuk yürümeye başladı. Kumaşın pütürlü taraflarına el olup tırmandı büyücünün kulağına doğru. Fısıldadı, söyledi. Konuştukça büyücünün yüzü kar gibi beyazlaştı. Duruldu. Tam o anda, hazreti padişah, sultanül fil arz efendimiz derin uykusundan uyandı. Rüzgâr yerli yerinde, ağaçlar, kuşlar, dağlar, taşlar, yerler gökler, köşkler, saraylar, hanlar, hamamlar yerli yerindeydi. Azaları, aklı, kalbi, kılıcı, mührü, kelimeleri, merhemi, mihrabı, minberi yerli yerinde. Bir baktı karşısında büyücü. Aman dilenen, yalvaran, meyleden, ayazda kalmış ceset gibi kaskatı kesilen büyücü.

Nedamet, hem padişah hem büyücü. Sarayın yüksek tavanından yol olup yükseldiğinde, çerçevelerin içine işlenen yılan ve çıyanların bağırlarında bir inilti duyuldu. İpek gibi parlayan bembeyaz mermerler, pencereden içeri giren hudutsuz yeşilin, oyulması birkaç bin yıl süren çam kapının, kadife perdelerin yanında ışığını yitirdi. Büyücünün boynu kurbanlık bir boğa gibi

padişahın önündeydi şimdi. Daha önce kaç kez insan boynunu bu kadar yakından görmüştü ki padişah. Yokladı, bulamadı hatırını. Eliyle işaret etti büyücüye. Yanındaki askerler heman davranıp kaldırdı büyücüyü. Bir elif gibi dikti şimdi büyücü. Gözlerini isin içine gömmüş gibi arayıp da bulunca tekrar padişahın ayak hizasına kondurdu. Şimdi herkes padişahın ağzından çıkacak bir çift sözü bekliyordu. Devletler yıkan, kıtalar aşan, at sırtında ölümü koynuna alıp evlat hasretiyle dağlanan ulu padişah hüküm vermek için acele etmedi. Tahtına oturdu. Derin derin bir nefes aldı. Ayağa kalktı. Tekrar oturdu tahtına. Geçen zaman büyücüyü huzursuz ediyor, sonunun ne olacağını tahmin etse de yaptığı birçok yanlış sebebiyle fermanı hak ettiğini düşünüyordu. Değil mi ki akla kara arasına sıkışan niyetini karayla alacalandırıp yol yürümüştü? Değil mi ki kemik tozlarını, avratotlarıyla kazanlarda kaynatıp elinin arasına alarak padişah efendisine oyun oynamıştı? Ayağının altına dünyayı seren padişah efendisine umulmadık murat yazmak ne olaydı? İblis, iblis, iblis. Sen girdin kanıma. Koca hain. Yoksa ben padişah efendimizin muradına hıyanet eder miydim? Ömür defterine bereket olsun diye yüzlerce yıldır kardığım yıldızımı, eyyamımı, firasetimi ne diye katlime giden yollara döşeyeyim? Bre küffarın oyuncağı, bre cennetsiz hain. Ne ettiysen sen ettin. Bir çuval incirin içine kurtçukları sen saldın. Kurtçuklar dedi büyücü. Kurtçuklar dedi padişah.

Beşer taifesi, İsrafil aleyhisselamın sura üflediğini sandığında, cidalin etekleri tir tir titrediğinde, vecd ile nidalar yükselip alçaldığında koca bir feryat gibi aşa aşa her yeri yırtıcı sesler kapladığında padişah efendimiz ayağa kalkarak büyücüye sade bir nazar edip canını aldı. Büyücü son nefesini verirken ağız hizasından ve burun deliğinden kurtçukların çıktığı görüldü.

"Hak dostum Hakk. Dinleyenin kulağına, söyleyenin diline kuvvet ola." dedi Meddah ve elindeki bastonu yere vurdu. Hazır sahnenin ışıkları tümden açılmışken telefonuna gelen mesajlara göz gezdirdi. Ayfer, Ayfer, Ayfer, Ayfer. On mesaj, dört arama. Merhaba Ayfer. Merhaba hiçbir yerde kurtuluş olmayan. Ne

istiyor olabilirdi? Çocuğun okul taksitleri, kira artışı, çok özür dilerim yasal olarak hakkım yok ama bu ay biraz fazla sıkıştım paraya'lar. Senin annen cümleleri. Sinir krizleri, dört kollular, başın sağ olsun, gözün aydın'lar. Merhaba Ayten. Sosyal medya beğenileri, kıskançlık krizleri, tehditler, küfürler, hakaretler, mahcubiyet, özür dileme. Kapanış.

Sahnenin ışıkları tekrar meddahın üzerindeydi. Bütün gözler üzerinde. Elindeki yeşil mendili salladı. Yüzüne doğal olmayan bir gülüş yerleştirdi. Doğal bir el hareketiyle bastonunu sol elinden sağ eline aldı. Zihnini toparlamaya çalışıyordu. TÜİK verileri geldi aklına. Bilet fiyatları. Kaddafi'nin ölümü. Allah'ın belaları, diye geçirdi içinden. Yüzü gerildi. Yüzünü eski hâline döndürmeye çalıştı. Kızı geldi aklına. Ne tatlı bir çocuktu. Sapsarı bir civciv. Allah bağışlasın bebeğimi. Tek sorun öyle bir annenin elinde yetişmesiydi. Bence. Yani meddahca. Ümit kesilmez. Allah'tan.

"Hak dostum Hakk."

"Bu kıssa…" diye aldı sözü eline meddah. Kara köşelerde, ıssız vadilerde, Arabistan çöllerinde, altın varaklı kâğıtlarda, mecmualarda kaydolunduğunda kara donumla okudum onu. İşittim ve itaat ettim ki dünya hırsıyla hırslananın sonu ya ip ya kazık. Sürçülisan ettiysek affola.

Sahneden indi meddah, hızlıca soyunma odasına gidip kavuğunu, cübbesini çıkardı. Hırsını alır gibi takma bıyığını söküp attı bir köşeye, mendilini savurdu. Bastonunu salonun ortasına asılan aynanın tam ortasına hizalayıp fırlattı. Aynanın parçaları odaya dağılmış birkaç parçası yüzüne sıçramıştı. Telefonuna bakmak geldi aklına. İki cevapsız arama daha. Ayfer. Tahammül edemiyordu bu kadına. Mesajlarına, aramalarına. Ne zaman adını görse hınzırlar rüyasına geliyor gibi hissediyordu. Oyun başlamadan arasa mümkünü yok çıkaramazdı bu oyunu.

"Mrhaba, bn snii çokk özledm."

"Sn kndini ne sanıyrsun da cvp vermiyorsn bana."

"Bndn snra zr görürsn kznı."

"Hr yrdn engllyrm."

Derin derin nefes almaya çalıştı meddah. Ellerini açıp açıp kapattı. Bir süre odada gezindi. Kafasını salladı. Ayaklarını yere vurdu. Besmele çekti. İnşirah okudu. Küt küt atan kalbini yokladı. Oradaydı işte. Aklına annesi geldi. Rahmet rahmet üstüne. Göz pınarları saldırıya geçiyordu yine. Ellerini havaya kaldırdı. Tutamadı havada. Gücü yoktu. Belki de elleri. Soyunup dökündü. Eşofmanını çekti üstüne. Kapısı ısrarla vuruluyordu.

"Abi iyi misin abi?"

İyiydi. Sadece başına talih kuşu yerine Ayfer kuşu konmuştu. Yazık.

"İyiyim." diyebildi. Ellerine baktı.

Yoktu elleri.

ÜNLÜ HEKİM EKREM BEY'İN KÜÇÜK OĞLU SADETTİN-

bazı arkadaşlarıyla birlikte fukara ruhunu eğlemek için büyü ve sihre merak salar. at meydanı'nın karşısında bulunan ahşap bir kahvehanenin üst katında el falı baktırır, yan masada bulunan hanımefendilere göz kırpar, akşam olunca da konağın yolunu tutardı. sadettin'in baktırdığı her fal ruhunda izbe bir köşe buldu, duvarlar yıktı. şehrin yedi köşesine yedi gulyabani durağı, yedi mendebur suratı, yedi şeytan kulağı dikti. kalbi hep o nefretin kucağında sükunet buldu. geceleri rüyalarına aldı kabahatini. Büyüttü, pışpışladı. tüm rüyalar zemheri soğuklarında şehrin caddelerinde dolaşıp dururken uyandığı her sabaha lanet etti sadettin. ekrem bey'in küçük oğlu sadettin, ekrem bey'in darülfünun'da eğitim gören büyük oğlu değil, ekrem bey'in balolardan, şenlikli eğlencelerden sakladığı ortanca oğlu değil, ekrem bey'in küçük oğlu sadettin. öylesine. sıradan. ekrem bey'in darülfünun'da eğitim gören büyük oğlu, ekrem bey'in balolardan, şenlikli eğlencelerden sakladığı ortanca oğlu ve ekrem bey'in küçük oğlu: sadettin. öylesine. sıradan.

üç katlı konağın-

üst katındaki odasından usulca aşağıya süzüldü sadettin. etrafı kolaçan etti. trabzana elini sürtüp ayaklarının ucuyla ahşap merdiveni yavaşça inerek kapıya kadar geldi. kapının yanındaki çerçevesi altın kaplı ihtişamlı aynaya bir bakış fırlattı. kısacık bu bakış burnunu olduğu gibi bedeninden ayırarak ellerinin arasına attı. iki delik, içindeki kas ve kıkırdaklar, üzerini örten deri… ah o eğri kemer dedi içinden sadettin. günümü, gecemi hicrana boğdun. nice dilberi yolumdan ettin. nice sözüm asılı kaldı infaz edilmiş mahkûmlar gibi.

kapıyı usulca kapatıp bahçeye çıktı. birkaç hanımelini ayırdı dalından. yaseminle konuştu. kırmızı gülün içine toprak doldurdu. yürümeye başladı. şimendifer gürültüsünden geçip ara sokaklardan süzüle süzüle at meydanına attı kendini. meydan henüz sakindi. akşamdan kalma toprağa serpilmiş tohum gibi köşelere yapışmış birkaç zerzevatı saymazsak tabii. ve bir de kahveci beyi serkis. gözlerini yoldan geçen ahalinin ayakkabılarına dikmiş takip ediyor, arada bir yuttuğu harfleri boğarak birkaç laf atıyordu gelip geçene. sadettin'i de çarıklarından tanıdı. çarığın üstünde birbirine kafa tutan yeşil renkli iki ejderha her an yeni bir savaşın fitilini ateşleyebilirdi. gözlerini hemen çekti oradan. siyah şalvarın üzerine bol bir cübbe geçirmiş sadettin. sarığı pamuk tarlaları gibi bembeyaz.

serkis'e alelusul selam vererek kahvehanenin üst katına yollandı. merdivenleri çıkarken arka bölmedeki çırağa eliyle iki işareti yaptı. bu işaret pek çok farklı manalara gelebilirdi. hele seferberlik emirlerinin kapı kapı dolaştığı şu günlerde. çırak denileni anlayıp görevini yerine getirmek için mutfağa yöneldi. bi' eliyle maşayı tutup ocağın altını üstüne getirdi. diğer elindeki cezveyi korun üstüne sürdü. ya hak ya bismillah diye de ünledi.

sadettin yukarıda kendisini bekleyen ismail'e içten bir selam verdi. mukabelenin ardından bağdaş kurup oturdu yanına. odanın içine dolaşan sedirinin sağ köşesinde neredeyse yapışık bir şekilde oturmuş kahvelerini bekliyorlardı. ismail sarığından fışkıran saçlarıyla uğraşırken elinden bıraktığı nargileyi sadettin'e uzattı. sadettin nargileyi gönülsüz alıp birkaç fırt çekti. sadettin'in ciğerlerine yayılıp dışarı çıkmak isteyen dumanların odayı kaplaması beklenirken sade bir öksürük sesi duyuldu. boğazı gıcıklanmış bir herifin sıradan bir böğürtüsü. yahut laf arasında kelimeleri çıktığı yere tekrar döndürebilmek için ustaca yapılmış bir hamle. bu illüzyona benzeyen son olayı ne yazık ki kimse görmemişti. çünkü ismail hâlâ omuzlarını aşan saçlarıyla oynamakla meşguldü.

tarih-i kebir'

de anlatılanlara göre bu şehristanbul içinde hanlar, hamamlar, tütsühaneler, su değirmenleri, kerpiç köprüler, dağ çiçekleri… üç

kollu ecinni taifesi kara günün kara tahtına oturmuş. yer tufanı, gök tufanı… kızıl gerdan şafağın bağrına doğru koşarken kaybolmuş. bu afeti gören kara gözlü, kızıl saçlı, döşü görklü dervişler yerin yedi kat dibine kaçışıp nefes vermeye başlamışlar. al nefes, ver nefes zaman durmuş. günler solmuş. akşam sabah, sabah akşam, hu dervişim hu. derken pirimiz gelirgeçmez dıran efendi bir hışımla yeryüzünde görünmüş. dervişlerini çağırmış yanına. hep bir ağızdan feveran etmişler. önce yer sakinlemiş, sonra gök. insanlar derin uykularından o zaman uyanmışlar. sokaklar insan hevesiyle dolmuş. heves kaçtıkça onlar kovalamış. bir uçurumun kenarı, bir çeşme başı, bir yel değirmeninde yakalamışlar onu. köşeye sıkışan heves gözlerinden birkaç sıvı püskürtmüş ve oracıkta vermiş son hevesini. püskürttüğü o şey bala benzeyen akışkan bir maddeymiş. gelirgeçmez dıran efendi'ye haber salınmış. huşu içinde eller göbek hizasında gözler yere sabit beklerlerken gelmiş efendi. bir yanda heves yüzü koyun yatarken diğer yanda akışkan madde duruyormuş. insanlar birbirine bulanmış. gelirgeçmez efendi elleriyle hevesi havaya kaldırıp bir nefes vermiş. heves göğe yükselirken eliyle yerdeki akışkan maddeyi toprağa gömmüş. sonra ahaliye dönüp "içinizdeki arzu ve istekleri terbiye etmezseniz onun üzerinize bir azrail gibi geleceğini unutmayın." demiş. heves güzeldir lakin içinde terbiye olmayan bal renginde bal tadında bir madde vardır. onun olgunlaşmasını bekleyin. bekleyin ki bal zehre dönüşmesin. tarih-i kebir'de anlatılana göre o günden sonra heves insanlara bir daha böyle oyunlar oynamamış. hatta onu ortalıkta gören kimse olmamış. onun sadece adı kalmış ve körpe hevesin içinden çıkan zehirli bala da baldıran denmiş.

ismail kitabın kapağını kapatıp sadettin'e döndü. "sen," dedi. "bir heves uğruna içindeki tüm kötülükleri dışarıya çıkarmak niyetindesin. zehir de bal da…"

sadettin kahveden son yudumu alıp celalli bir şekilde ayağa fırladı. iki çarığındaki iki ejderhayı da yanına alıp koştur koştur indi merdivenlerden. kendisine laf atan serkis'e cevap vermeden meydana çıktı. etraf şenlik şenlik üstüne geliyordu sanki. derince

bir nefes alıp koşmaya başladı. önüne çıkan ilk arabacıya işaret edip durdurdu. "gelincik tepesine."

yollar var, yolcusunu yolda bırakır. yollar var yol içinde. yollar var yolcusuz. yolların kulu sadettin. doğduğu günden bu yana süründü, emekledi, yürüdü, koştu. etraf sessiz ve tenhaydı, ayağına batan dikenleri ayıklamadı hiç. olur da bir gün aynı yola düşerse nerede battığını unutmamak için. kıştı, kardı, bağ, bayır, dağ, çayır. geçti. sokaklara karıştı, duydu, işitti, anladı. bildi, bildirmedi. göründü, gördü. ne yaptı etti, yine düştü yola işte. ardından bakmadı kimse. ardına bakmadı. yalnız pos bir ağrı. çürüten, çürüye çürüye tüketen.

tepeye çıkan yamaca vardıklarında birkaç akçe çıkardı kuşağından. arabacının akçelere göz değdirmesine aldırmadan indi arabadan. yamacın dik tarafından tırmanmaya başladı tepeye. zikzak çizerek tırmansa da nefesi yetmedi bir çırpıda tepeyi görmeye. havle barkın çıkın talan. havle barkın çıkın talan diye diye göz ucuyla süzdü tepeyi. onu karşılayan söğüt ağacının süzülen dallarına doğru eğildi. ak teni zembili olmayan sepet gibi eciş bücüş olsa da aldırmadı. yönünü karşı dağlara dönerek uzandı duldaya.

üzerine varılamayan bir ağrı.

ağacın gölgesi mi yoksa sadettin'in gölgesi mi karşı geldi dağlara? dağlar ki ölüm kusmuğu kokar buralarda. için için bir feryat ulağı. vadi boyu çetin ırmak. geçer tepeleri aşar, gece rüyalara girer, birkaç fasıl birkaç yoksulluk. buraların hükümdarı, bitmeyen hikâyesi, anlatılan, anlatıla anlatıla çoğalan, dirlik düzenlik, henüz yeni terleyen bıyıklara erlik. rivayet eylerler ki, sadettin o gün kendi kabuğunu sıyırıp atınca, terkisinden dünyalıklarını boşaltınca, elleri, kolları, gözleri, ayakları, cemi cümlesi, etrafı zümrüt, gözleri yeşil, sübhanallah, oğlan oğlu oğlan bir cemre gibi belirdi ağacın kovuğunda. tüm uzuvları, yerli yerinde, parlak ve sağlamdı. kalbini yokladı, kalbi, hevesi, öfkesi, ağrısı, dik ağrısı, yaman, yaman ağrısı. yerinde. gözlerine bakamadı bir tek. gözleriyle baktı ama. alabildiğince yeşil. bağır orman türküsü. ardıç, söğüt, badem.